

Muzeum Twierdzy Toruń od piątku, 5 lutego 2021 r. nareszcie otworzy się dla zwiedzających. Inauguracja działalności nowego oddziału Muzeum Okręgowego przy Wałach Gen Sikorskiego 23/25 z powodu pandemii przesunęła się w czasie.

Muzeum Twierdzy Toruń mieści się w budynku dawnych Koszar Bramy Chełmińskiej, będących elementem XIX-wiecznego fortecznego systemu obronnego, powstałego dla wzmocnienia wschodniej granicy Prus. To jeden z najlepiej zachowanych w Europie zespołów budowli obronnych, stanowiący niezwykle cenny zabytek architektury militarnej. Składają się na niego forty, schrony, baterie artyleryjskie i budowle zaplecza. W Koszarach Bramy Chełmińskiej, przeznaczonych dla około 160 żołnierzy, mieściło się także laboratorium amunicyjne. Mierzący 113 metrów blok koszarowy składa się z trzech skrzydeł, mieszczących 16 komór podzielonych na 26 pomieszczeń. Przez wiele lat obiekt był nieużywany i ulegał zniszczeniu.

- Ci, którzy mieszkają w Toruniu od co najmniej kilkunastu lat, kojarzą to miejsce jako trochę zapomniane, opuszczone – mówił podczas konferencji prasowej prezydent Torunia Michał Zaleski. – W tym pięknym, XIX-wiecznym obiekcie,

który pokazuje historię militarną naszego miasta, mieściły się m.in. magazyny, służące jako zaplecze gospodarcze różnych firm. Już wiele lat temu z prezydentem Fiderewiczem zastanawialiśmy się, jak można by przywrócić ten obiekt do świetności. Wiedzieliśmy, że to miejsce powinno być integralną częścią programu turystycznego Torunia i stanowić bramę do pięknego kompleksu obiektów fortecznych otaczających okręgiem nasze miasto.

*- Zaprosiliśmy do współpracy pasjonatów z Torunia, którzy specjalizują się w budownictwie fortecznym i wojskowości w Toruniu – relacjonuje **zastępca prezydenta Zbigniew Fiderewicz**, który przewodniczył zespołowi odpowiedzialnemu za projekt. - Dzięki ich pracy dokumentacja została przyjęta i otrzymaliśmy pieniądze na realizację tego projektu. Roboty nie były łatwe, ale jesteśmy bardzo zadowoleni z efektu. W czasie prac pojawiły się też niespodzianki. Odkopano na przykład schody kamienne i klatkę schodową, której nie było w dokumentacji. Te elementy zostały odtworzone.*

Prace przeprowadzone zostały w ramach projektu „Muzeum Twierdzy Toruń – adaptacja Koszar Bramy Chełmińskiej na cele muzealne”. Projekt współfinansowany w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020. Oś priorytetowa VIII „Ochrona dziedzictwa kulturowego i rozwój zasobów kultury”. Działanie 8.1 „Ochrona dziedzictwa kulturowego i rozwój zasobów kultury”. Koszt całkowity projektu wynosi 22 935 376 zł, natomiast kwota dofinansowania: 14 382 298,52 zł. Źródło finansowania: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego.

Prace nad projektem rozpoczęto w październiku 2016 (dokumentacja techniczna, audyty). Umowę o dofinansowanie podpisano 28.12.2017. Roboty budowlane rozpoczęły się w maju 2018 i zakończyły w grudniu 2019 (ostateczny odbiór prac - styczeń 2020). Od marca do października 2020 wykonywana była wystawa. Zakres inwestycji obejmował przeprowadzenie remontu konserwatorskiego budynku Koszar Bramy Chełmińskiej z otoczeniem, zakup trwałego wyposażenia i przygotowanie ekspozycji na potrzeby Muzeum Twierdzy Toruń, a także zabezpieczenie obiektu przed zniszczeniem. Wykonano m.in. roboty ziemne, roboty izolacyjne, remont kominów ponad dachem, udroźnienie kanałów drenarskich nad stropem, wymieniono i poddano renowacji stolarkę okienną i drzwiową, poddano renowacji elewację ceglana, odtworzono klatkę schodową. Konieczne było też wykonanie instalacji sanitarnych i elektrycznych. Zadbano też o elementy zewnętrzne, m.in.:

nasadzono drzewa i krzewy, stworzono trawniki i uformowano nasypy. Wymieniono także nawierzchnie placów i parkingu, chodników i alejek spacerowych. Wykonawcą prac była Firma Budowlana Fijałkowski i Spółka, zaś dokumentację przygotowała firma Archeicon Architecture&Construction – Ewa Kuklińska Kiwak. Po zakończeniu prac remontowych i adaptacyjnych, przyszedł czas na realizację wystawy.

- *Wystawa jest opowieścią o historii fortecznej miasta – mówi jeden z **kuratorów wystawy Adam Kowalkowski**. - Toruń już od lokacji w 1233 r. był miastem o dużym znaczeniu militarnym. Zapraszam mieszkańców i turystów do odwiedzania Muzeum Twierdzy Toruń i poznawania historii fortyfikacji. Bez nich miasto wyglądałoby zupełnie inaczej niż dziś.*

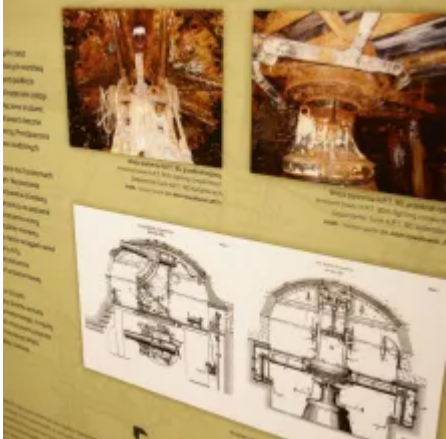
Za pomocą plansz, makiet, dioram i urządzeń multimedialnych wystawa przybliży zwiedzającym historię fortyfikacji Torunia oraz wszelkie aspekty z nią związane. Prezentację uzupełniają cenne eksponaty m.in. przewoźna wieża pancerna czy też broń będąca na wyposażeniu żołnierzy broniących miasta. W salach ekspozycyjnych można zapoznać się z poszczególnymi etapami powstawania i funkcjonowania Twierdzy Toruń, od średniowiecza, poprzez czasy nowożytne, wiek XIX aż do końca II wojny światowej. W muzeum jest również miejsce na organizację wystaw czasowych i okolicznościowych. Tematyka poszczególnych bloków prezentowana jest w sposób chronologiczny, pozwalający na ukazanie ewolucji fortów toruńskich na przestrzeni dziejów sztuki fortyfikacyjnej. W każdej sali wystawowej (komorze koszar) przedstawiono jedno zagadnienie. Wykonawcą wystawy była firma Trias AVI Sp. z.o.o, dokumentacja przygotowana przez konsorcjum firm New Amsterdam Sp. z.o.o oraz NO LABEL Sp. z.o.o

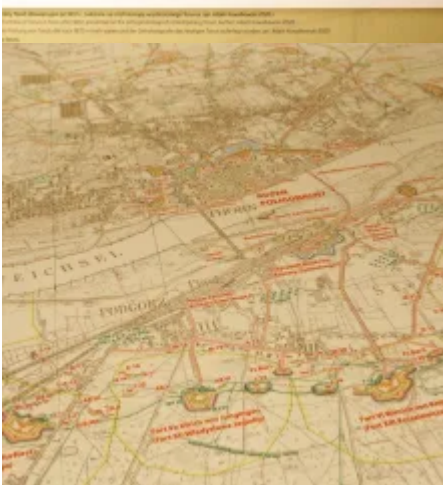
W piątek, 5 lutego oraz w kolejnych dniach (z wyjątkiem poniedziałków, kiedy muzeum jest zamknięte) oddział będzie można zwiedzać w godzinach 10:00-16:00. Ze względu na wciąż obowiązujące ograniczenia nie odbędzie się żadna impreza, organizatorzy zachęcają jednak do swobodnego zwiedzania. Bilety w cenie 15 złotych (normalny) oraz 10 złotych (ulgowy) można kupić w kasie Muzeum Twierdzy Toruń przy wejściu (w dniu otwarcia) lub w pozostałych otwartych kasach muzealnych od wtorku, 2 lutego. Jeśli sytuacja pandemiczna na świecie pozwoli, zapowiadany wcześniej piknik militarny połączony z innymi atrakcjami zorganizowany zostanie na wiosnę.

Fot. Adam Zelnowski

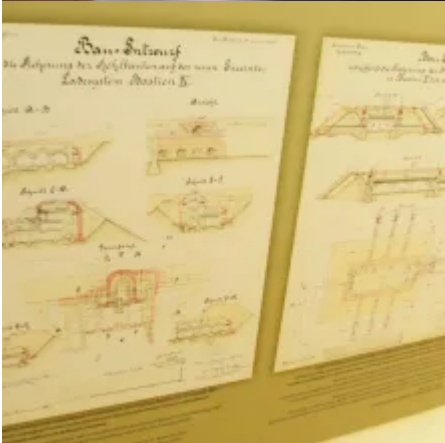

- [Go back](#)
- [Share on: X](#)
- [Share on: FB](#)
- [Print](#)
- [PDF](#)